

KONSTRUKTIIVSELT ISESEISVAD KORSTNAD

Osa 9: Kasutusaegne haldus

**Järelevalve, ülevaatus, hooldus, parandus ja aruandlus:
nõutavad tegevused ja meetmed**

Free-standing chimneys

Part 9: Lifetime management

**Monitoring, inspection, maintenance, remedial and
reporting; Operations and actions required**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 13084-9:2022 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastu võetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles novembris 2022;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2023. aasta maikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 32 „Korstnad ja elamute tahkekütteseadmed“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud Titania Tõlked OÜ, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud Margo Lempu, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 32.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 13084-9:2022 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 26.10.2022.

Date of Availability of the European Standard EN 13084-9:2022 is 26.10.2022.

See standard on Euroopa standardi EN 13084-9:2022 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 13084-9:2022. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation and Accreditation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 91.060.40

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

English Version

**Free-standing chimneys - Part 9: Lifetime management -
Monitoring, inspection, maintenance, remedial and
reporting; Operations and actions required**

Cheminées autoportantes - Partie 9 : Gestion du cycle
de vie - Surveillance, inspection, maintenance, mesures
correctives et établissement de rapports ; opérations et
actions requises

Freistehende Industrieschornsteine - Teil 9:
Lebensdauermanagement - Überwachung, Inspektion,
Wartung, Sanierungsmaßnahmen und Dokumentation;
Notwendige Maßnahmen und Verfahren

This European Standard was approved by CEN on 26 September 2022.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Republic of North Macedonia, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Türkiye and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Rue de la Science 23, B-1040 Brussels

SISUKORD

EUROOPA EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS.....	4
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMIVIITED	5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	5
4 HOOLDUS JA ÜLEVAATUS.....	6
5 REMONDITÖÖD.....	20
6 KASUTUSEST KÕRVALDAMINE JA LAMMUTAMINE.....	22
Lisa A (teatmelisa) Juhised sätete kohta, mis puudutavad ajutisteks kõrgustöödeks mõeldud töövahendeid.....	26
Lisa B (teatmelisa) Näited kriitilisuse tasemega seotud kahjustuste kohta.....	30
Kirjandus.....	32

EUROOPA EESSÕNA

Dokumendi (EN 13084-9:2022) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 297 „Free standing industrial chimneys“, mille sekretariaati haldab AFNOR.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumistega hiljemalt 2023. a aprilliks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2023. a aprilliks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et standardi mõni osa võib olla patendiõiguse objekt. CEN ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

See dokument on standardisarja osa 9 ega ole eraldiseisev dokument. Nõuded sarja osades 1–8 on osa 9 lahutamatu osa.

EN 13084 „Free-standing chimneys“ koosneb järgmistest osadest:

- Part 1: General requirements
- Part 2: Concrete chimneys
- Part 4: Brick liners — Design and execution
- Part 5: Material for brick liners — Product specifications
- Part 6: Steel liners — Design and execution
- Part 7: Product specifications of cylindrical steel fabrications for use in single wall steel chimneys and steel liners
- Part 8: Design and execution of mast construction with satellite components
- Part 9: Life-Time Management — Monitoring, Inspection, Maintenance, Remedial and Reporting; operations and actions

Lisaks kehtivad järgmised dokumendid:

- EN 1993-3-1. Eurocode 3 — Design of steel structures — Part 3-1: Towers, masts and chimneys — Towers and masts
- EN 1993-3-2. Eurocode 3 — Design of steel structures — Part 3-2: Towers, masts and chimneys — Chimneys

Igasugune tagasiside ja küsimused selle dokumendi kohta tuleks suunata dokumendi kasutaja rahvuslikule standardimisorganisatsioonile. Täielik loetelu nende organisatsioonide kohta on leitav CEN-i veebilehelt.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Põhja-Makedoonia Vabariik, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Serbia, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

EN 1990 sätestab, et konstruktsiooni piisava vastupidavuse tagamiseks tuleb võtta arvesse mitut tegurit, sealhulgas eeldatav hooldus projekti kasutamise ajal.

Samuti sätestab sama standard, et töökindluse nõutava taseme tagamiseks tuleb projekti dokumentatsioonis kehtestada ka konkreetsed protseduurid, mille kohaselt ülevaatuseid ja hooldust teostatakse.

EN 13084-1 peatükis 7 on nõutud, et korstnaid peab korrapärase ajavahemike järel kontrollima ekspert. Ülevaatuste vaheline ajavahemik ei tohi ületada kahte aastat. Kirjalik aruanne peab sisaldama soovitusi hoolduseks ja remondiks.

Nii uusi kui ka taastamisprojekte kavandades on arhitektidel, projekteerijatel, tootjatel ja töövõtjatel Euroopa Nõukogu 24. juuni 1992. aasta direktiivi 92/57/EMÜ kohaselt kohustus rakendada ehitustööplatsidel minimaalseid ohutus- ja tervishoiunõudeid, võttes arvesse vajadust teostada töid ehitise elukaarest kõrgemal, nt selle puhastamisel, hooldamisel ja remontimisel, ning võimaluse korral tuleb välja töötada tingimused kõrgustööde jaoks.

Seetõttu on vaja täpsustada erinevad tegevused, mis tuleb viia läbi nii ülevaatuse kui ka hoolduse käigus, et selgitada erinevaid sekkumisi kasutusea pikendamiseks ja konstruktsiooni töökindluse tagamiseks. See dokument kirjeldab neid tegevusi leheküljel 2 oleva sisukorra kohaselt.

1 KÄSITLUSALA

See dokument sisaldab kasutusaegse halduse üldnõudeid ja põhikriteeriumeid igat liiki konstruktiivselt iseseisvate korstende puhul, hõlmates järelvalvet, ülevaatust, hooldust, remonti, aruandlust ning vajalikke meetmeid ja protseduure. See dokument kehtib kõigile EN 13084 sarja alla kuuluvatele tuulekaitseintele, ühekordsetele korstendele, tornidele, mastidele ja vooderdistele.

Kasutusaegne haldus võtab arvesse konstruktiivselt iseseisvate korstende algupärast ehitus- ja tööprojekti töötingimustes ja muid meetmeid kinnitamaks, et mehaaniline vastupidavus ja stabiilsus ning kasutusohutus on jätkuvalt kavandatud tasemel, nagu oli eeldatud ja/või kohandatud muutuste kohaselt konstruktsiooni ja/või seda ümbritseva keskkonna käitamisele kehtestatud nõuetes.

MÄRKUS EN 13084 sarja muudes osades tuuakse välja reeglid, mille kohaselt saab kasutada korstnatootede standardi EN 1443 (ja seotud tootestandardite) kohaselt konstruktiivselt iseseisvate korstende puhul.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumentidele on tekstis viidatud selliselt, et nende sisu kujutab endast kas osaliselt või terveniisti selle dokumendi nõudeid. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EN 365. Personal protective equipment against falls from a height — General requirements for instructions for use, maintenance, periodic examination, repair, marking and packaging

EN 1856-1. Chimneys — Requirements for metal chimneys — Part 1: System chimney products

EN 1990. Eurocode — Basis of structural design

EN 1993-1-11. Eurocode 3 — Design of steel structures — Part 1-11: Design of structures with tension components

EN 13084-1. Free-standing chimneys — Part 1: General requirements

EN 62305 (kõik osad). Protection against lightning

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse standardis EN 13084-1 ning allpool esitatud termineid ja määratlusi.

ISO ja IEC hoiavad alal standardimisel kasutamiseks olevaid terminoloogilisi andmebaase järgmistel aadressidel:

— IEC Electropedia: kättesaadav veebilehelt <http://www.electropedia.org/>;

— ISO veebipõhine lugemisplatvorm: kättesaadav veebilehelt <https://www.iso.org/obp>.

3.1

seisundi järelvalve (*condition monitoring*)

regulaarselt teostatav konstruktsiooni ja selle komponentide visuaalne kontroll mis tahes olulise muutuse tuvastamiseks

3.2

kriitilisuse tase (*criticality level*)

talitlushäire või tõrke raskusastme indeks kombineerituna selle esinemisvõimaluse või -sagedusega, määratletuna kolme võimaliku väärtuse kaudu: kõrge, keskmine ja madal